

Sommerferie

Dansk

Navn: _____

Klasse: _____

Indholdsfortegnelse

Sammensatte navneord _____	2 - 3
Skriv et postkort _____	4 - 7
Tillægsord _____	8 - 9
Datid _____	10 - 11
Viktor i Australien _____	12 - 15

Sammensatte navneord

Et sammensat ord er et ord, der er sat sammen af to eller flere ord, fx fodbold, der er sat sammen af fod og bold.

Man kan lave alle mulige sammensatte ord på dansk.

Når man laver sit eget ord ved at sætte to eller flere ord sammen, så står det vigtigste ord altid til sidst.

Hvis du fx laver ordet **chokoladefisk**, så er det ordet "fisk", der er det vigtigste. Ordet **chokoladefisk** findes ikke i det danske sprog, men vi forstår alligevel godt, hvad det betyder, fordi det bliver sat sammen af to ord, som vi allerede kender.

Nu skal du sætte ord sammen med de ord, der står nedenfor. Du må både sætte ord sammen, så de danner nye ord og ord, der allerede findes.

1. sommer	+	_____	vejr
2. sol	+	_____	
3. bade	+	_____	
4. ferie	+	_____	
5. is	+	_____	
6. grill	+	_____	
7. familie	+	_____	
8. strand	+	_____	

Nu skal du finde på 5 helt nye sammensatte ord, som passer til temaet sommerferie. Skriv dem på linjerne herunder, og husk at skrive dem i ét ord.

_____ blomstersolhat	_____
_____	_____
_____	_____

Skriv et postkort

Et postkort er et personligt brev, der skrives i et personligt sprog. Sproget i postkort er for det meste også uformelt. **Uformelt sprog** er det sprog, man bruger i hverdagen. Sproget i et postkort er **subjektivt**, hvilket betyder, at man skriver ud fra sine helt egne tanker, følelser og oplevelser.

Formålet med postkortet er at **fortælle** om og **beskrive** en ferie eller oplevelse, man selv har været en del af.

Postkortets **modtager** er som regel en, man kender, og der er kun kommunikation den ene vej, da det ikke forventes, at postkortet besvares.

Nu skal du læse et eksempel på et postkort.
Derefter skal du besvare spørgsmålene på næste side.

Kære mormor og morfar

Vi har det rigtig godt her på Sicilien. Vejret er godt, og vi får is og lækker mad hver eneste dag. I løbet af ugen har vi lavet lidt forskelligt, nogle af dagene har stået på afslapning ved poolen eller ved stranden, mens vi har været på udflugt andre dage.

I tirsdags var vi oppe at vandre på Etna, hvor temperaturen var noget koldere end ellers. Det var virkelig spændende at se lavastenene, og hvordan Etna altid ryger, fordi det er en meget aktiv vulkan. Vi har også været i Etnaland, som er et stort vandland og samtidig en forlystelsespark, og det var også rigtig sjovt. Især Philip kunne virkelig godt lide Etnaland.

Jeg glæder mig til at se jer, når vi kommer hjem igen!

Kærlig hilsen

Katrine

Aage og Sonja H. Juul

Lærkevej 9

5870 Vinterby

Danmark

Læs postkortet, og besvar spørgsmålene herunder:

1. Hvem er afsender?

2. Hvem er modtager?

3. Hvad er situationen?

4. Hvilke informationer får modtageren af afsenderen?

Skriv et postkort til en god ven om din sommerferie.

- Start med at henvende dig til din ven (hej ..., kære ... osv.), og slut af med en hilsen.
- Tænk over, hvad du vil skrive om
 - *Hvor har du været? Hvad har du lavet? Hvordan har du haft det?*

Tegn en forside til dit postkort. Forsiden skal passe til det, du har skrevet i postkortet.

A large, empty rectangular box with a black border, intended for drawing the front of a postcard.

Find ord

Nu skal du finde 7 sommerord, som er gemt i skemaet. Sæt en ring om ordene. Alle ordene står vandret.

S	T	R	A	N	D	C	G	H	I	R
U	E	R	C	A	M	P	I	N	G	O
M	G	E	S	J	O	R	D	B	Æ	R
F	R	O	K	Ø	M	D	S	U	H	I
B	T	G	O	S	V	E	N	N	E	R
S	P	A	L	M	E	H	I	N	Y	A
T	B	U	B	Å	L	K	Ø	F	E	M
Æ	L	C	I	K	P	E	A	M	Y	G
Y	P	V	E	S	B	K	J	D	O	Å

Tillægsord

Tillægsord er ord som **hurtig**, **rød**, **klog**, **sjov** og **gammel**. De beskriver navneord. Når man bruger tillægsord i en tekst, bliver den mere levende.

Se på sætningen:

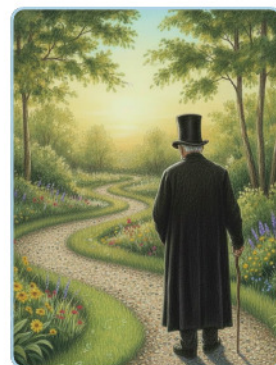
En mand med en hat gik ned ad en grusvej.

Og se så på den samme sætning med tillægsord:

*En **ældre** mand med en **høj sort** hat gik ned ad en **lille snoet** grusvej.*

Hvilken sætning var mest spændende at læse? Du vil sikkert svare den sidste. Tillægsordene er nemlig med til at skabe billeder i ens hoved.

På næste side skal du sætte tillægsord ind i det postkort, som du skrev på side 6.

Datid

Datid er noget, der allerede er sket, fx i går eller for en uge siden.

De fleste udsagnsord får endelsen **-ede** eller **-te** i datid:

dans – jeg **dansede**

spis – jeg **spiste**

Nogle udsagnsord bøjes uregelmæssigt. De bøjes forskelligt og følger ikke nogen bestemte regler:

gå – jeg **gik**

drik – jeg **drak**

Teksten herunder står i nutid. Omskriv den på næste side, så den står i datid. Alle udsagnsordene, som du skal lave om til datid, er markeret med fed.

Det **er** sommerferie, og Leon **skal** besøge sin familie i Italien for første gang. Han **skal** køre til Italien med sin familie og deres campingvogn. Leon **glæder** sig til, at turen **er** overstået, så han **kan** møde sin familie. De **kører** sent om aftenen, og Leon **lægger** sig til at sove i bilen. Efter cirka 30 timers køretur **parkerer** de endelig bilen ved en stor gård i det nordlige Italien. Leons fætre og kusiner **står** klar til at tage imod ham og hans familie. Leons familie **er** egentlig ret stor. Han **har** fire fætre og seks kusiner, og nogle af dem **har** også kæresten og børn. Leon **glæder** sig til at lære sin familie at kende.

Læs teksten, og besvar spørgsmålene.

Viktor i Australien

"Velkommen tilbage, kære børn!" sagde frøken Ulla smilende. Det var første skoledag efter sommerferien, og alle eleverne sad spændte i klassen. "Er der nogen, der har oplevet noget spændende i ferien?" spurgte hun.

Der strøg flere hænder i vejret. Paula sad nærmest og hoppede på stolen af bare iver. Viktor rakte også hånden op. "Viktor," sagde frøken Ulla glad. "Hvad har du lavet i din ferie?"

"Joeh ... altså ... jeg har jo været i Australien," begyndte Viktor.

"Austalien!" råbte Katie. "Det er jo mit hjemland – eller næsten i hvert fald. Min mor er da født der, og min far ..."

"Fint, Katie, du må gerne fortælle en anden gang, men nu var det altså Viktor, der skulle fortælle om sin sommerferie." Frøken Ullas læber var blevet lidt smallere, og hendes øjne så lidt skrappe ud bag brillerne. Katie kiggede ned i bordet.

Viktor prøvede igen. Denne gang blev han ikke afbrudt.

"Vi var nede for at besøge min fætter Ozzy. Jeg har aldrig mødt ham før, så jeg var rigtig spændt.

Altså, vi skulle jo først flyve i rigtig lang tid. Det var meget sjovt i begyndelsen, men så blev det godt nok kedeligt. Til sidst kom vi dog alligevel frem.

Vi landede i Sydney, som er den største by i Australien. Der var temmelig varmt.

Mine forældre havde lejet en jeep, og så gik det ellers af sted mod bushen. Jeg kan godt sige jer, at det tager altså lang tid at rejse i Australien – det er bare så stort.

Efter vi havde kørt nogle dage og overnattet på campingpladser, kom vi endelig frem til der, hvor Ozzy bor.

Hans hus ligger langt ude i bushen. Hans forældre har en farm, hvor de har får og kvæg. Vi stoppede på gårdspladsen og åbnede dørene – og mine øjne blev øjeblikkeligt fyldt med støv. Igennem støvskyen kunne jeg se tre skygger, der siden viste sig at være Ozzy og hans forældre.

"Welcome mate!" lød en stemme gennem skyen af støv. 'Mate' viste sig at være et ord, Ozzy brugte en del. Det betyder 'ven', og de siger det hele tiden i Australien.

Teksten fortsætter på næste side ...

Ozzy og hans forældre er rigtig søde, og der er rigtig meget gang i Ozzy. Det var svært at komme til at kede sig med ham i nærheden.

Da vi var blevet installeret, fik jeg den store rundtur af Ozzy. Han fortalte mig alt om at bo på en farm i bushen. Han fortalte også, at han ikke går i en normal skole, ligesom vi gør, men at han bliver undervist over computeren. Så sidder hans lærer langt væk og underviser ham over Zoom. Det synes jeg må være meget mærkeligt, men Ozzy har jo aldrig prøvet andet, så han synes, det er helt fint.

Nu skal du svare på nogle spørgsmål om den første del af teksten.

1. Hvornår var Viktor i Australien?

- Sidste år
- I sommerferien
- Da han var 5 år
- I efterårsferien

3. Ozzys forældre har en farm, hvor de holder

- høns
- får
- grise
- mink

2. Hvem skulle Viktor besøge?

- Sin gamleskolekammerat
- Sin fætter
- Sin bror
- Sin farfar

4. Hvordan er Ozzy?

- Han er meget rolig
- Han er lidt genert
- Han har meget energi
- Han er kedelig

På tur i bushen

Da jeg havde vænnet mig til varmen, tog Ozzy mig med ud på ture i bushen. Det var rigtig spændende. Vi mødte vilde kænguruer, og vi mødte også en af hans venner, et næbdyr, der hedder Nelly. Nelly bor i en flod, og hun ser lidt speciel ud. Hun har pels og et stort fladt næb – men hun er rigtig sød.

Ozzy viste mig også andre af bushens dyr. Blandt andet så jeg en stor giftslange, en kæmpe edderkop, en wombat og en emu.

Efter tre uger var det tid til at tage hjem. Det var rigtig trist, for jeg tror, der går lang tid, før jeg får dem at se igen. Nelly skal helst være i sit vandhul, og Ozzys forældre skal jo passe farmen.

Men vi har aftalt at snakke sammen over nettet tit, og Ozzy har endda haft hentet Nelly i en balje og kørt hende hele vejen op til farmen, så hun kunne snakke med mig på Zoom. Det var rigtig hyggeligt.”

Da Viktor sluttede sin fortælling, var der helt stille i klassen.

Teksten fortsætter på næste side ...

"Det var godt nok en spændende ferie, du har haft, Viktor," sagde frøken Ulla. "Det kunne sørme være spændende at komme til Australien på et tidspunkt."

Katie nikkede, så hendes hoved var ved at falde af: "Min mor har lovet mig, at vi skal af sted til næste år," skyndte hun sig at sige. "Jeg kunne også rigtig godt tænke mig at møde hele min familie."

Det kunne Viktor godt forstå. Han syntes i hvert fald, det var ærgerligt, at fætter Ozzy var så langt væk. Han savnede ham.

Viktor bestemte sig for, at han ville gøre alt, hvad han kunne, for at få overbevist far og mor om, at det ville være en fantastisk idé at tage til Australien igen til næste år.

Nu skal du svare på nogle flere spørgsmål om Viktors tur til Australien.

5. Nelly er

- en skildpadde
- en øgle
- et næbdyr
- en kænguru

7. Ozzy går i skole

- lige i nærheden
- i Sydney
- på computeren
- to gange om året

9. Katie vil også gerne til Australien,

- fordi det lyder sjovt
- fordi hun gerne vil se et næbdyr
- fordi hun godt kan lide varmen
- fordi hun gerne vil møde sin familie

6. Hvad så Viktor IKKE på sin tur?

- En emu
- En koala
- En edderkop
- En slange

8. Viktor snakker

- stadig med Ozzy på Zoom
- aldrig med Ozzy mere
- ofte med Ozzy i telefonen
- mest med Nelly

10. Viktor vil

- aldrig mere til Australien
- gerne af sted igen næste år
- til Australien til jul
- måske af sted igen om et par år